

Pocăința colectivă în peisajul adventist contemporan

26 octombrie 2006

Gili Cârstea

Chiar de când a fost enunțat pentru prima oară de frații Wieland și Short, conceptul pocăinței colective a fost mistificat, ridiculizat și lepădat. Se spunea că Dumnezeu nu poate aștepta o pocăință denominațională, deoarece denominațiunea, în sine, nu poate păcătuși, ea nefiind un agent moral. De aici credința multora că biserica nu poate greși. Doar indivizii ce o alcătuiesc pot greși, dar ei nu pot afecta biserica în întregime, iar singura pocăință reală este cea individuală.

În cadrul unei națiuni, sau denominațiuni, indivizii acționează însă în două capacități: În numele lor, ca persoane individuale, și în numele autorității pe care o reprezintă. Personal, ei pot face greșeli fără ca acestea să afecteze pe alții, greșeli de care se pot pocăi individual, și pentru care Dumnezeu nu așteaptă pocăință din partea altora. Dar când aceiași indivizi reprezintă statul sau biserica, ei pot face greșeli care afectează colectivități întregi, uneori pe termen lung, lansând entitatea respectivă pe un drum plin de complicații viitoare.

Așa s-a întâmplat cu răstignirea Domnului Hristos. Unii pot spune că păcatul a fost al lui Caiafa și al Sinedriului, și că ei trebuie să se pocăiască. Este adevărat, și ei trebuie să se pocăiască. Numai că ei acționau în numele poporului, și au târât în această aventură întreaga națiune. Iar cei mai mulți i-au urmat pe acel drum. Când au luat această decizie, ei reprezentau poporul, și de la înălțime autorității publice au decis că națiunea nu are nevoie de un asemenea Mesia. Caiafa și Sinedriul au dispărut demult, dar generațiile următoare de reprezentanți ai națiunii nu s-au dezis de decizia cumplită luată de ei, și prin care națiunea a pornit pe un drum cu totul nou.

Generația noastră are însă sub ochi un caz și mai interesant, potențial capabil să ne convingă că Dumnezeu așteaptă pocăință colectivă față de

drumul pe care am apucat la Minneapolis în 1888, și că suntem la fel de răspunzători ca și ei pentru eșecul de a duce biserica în Canaanul ceresc.

Un autor adventist, Dr. Zdravko Plantak (profesor de teologie la Columbia Union College) a publicat în 1998 o carte intitulată *The Silent Church: Human Rights and Adventist Social Ethics*. Vom reda aici un scurt pasaj din lucrarea lui, referitor la situația bisericii noastre în Germania nazistă:

„Începând chiar din 1928, adventiștii doreau și așteptau un Führer puternic. Numeroase articole din publicațiile germane aveau ca subiect un astfel de lider ideal, iar ele apăreau și în publicațiile adventiste.

„Mai târziu, autorii adventiști au aplaudat aparenta renaștere a Germaniei, în publicațiile lor și prin vot. Localitatea adventistă Friedensau a votat 99.9 la sută pentru un stat parlamentar nazist. Când anumiți membri ai bisericii au refuzat să onoreze drapelul cu svastica și să folosească salutul Heil Hitler, fratele W. Mueller, președintele Conferinței Germania de Est, spunea că este rău pentru imaginea bisericii. El declara că „adventiștii nu au, în nicio împrejurare, dreptul de a se opune guvernului, chiar dacă guvernul îi împiedică să-și exercite credința. Opoziția ar fi nepotrivită, deoarece ar identifica pe adventiști ca oponenți ai noului stat, o situație care trebuie evitată.” Un alt autor și redactor al diferitelor publicații adventiste, Kurt Sinz, vedea autoritatea lui Hitler și a conducerii Național-Socialiste ca fiind hotărâtă de Dumnezeu. Otto Bronzio mergea un pas mai departe, declarând în revista oficială a bisericii, *Der Adventbode*, că „revoluția Național-Socialistă este cea mai măreață din toate timpurile, deoarece ea face din menținerea unei rase pure chiar temelia vieții ei etnice.” Unii au sugerat că ceea ce el înțelegea prin aceasta se poate deduce dintr-un citat al lui Hitler – în chestiunea rasei pure – ce apărea într-un careu pe aceeași pagină.”

Sigur că o asemenea propagandă în paginile revistelor noastre crea în rândul membrilor un val de simpatie pentru noua conducere, iar speranțele lor pentru o viață mai bună în noul stat erau aprinse. Hitler promitea chiar o nouă ordine mondială, iar frații noștri de la conducere nu puteau primejdui rolul pe care ar putea să-l aibă biserica în noua ordine. Ideea „rasei pure” sortită să conducă lumea nu i-au lăsat indiferenți pe liderii adventiști. Doctrina superiorității germane devenea tot mai vizibilă în sistemul de învățământ adventist, unde elevii erau încurajați să „simtă și să gândească nemțește.” A „simți” nemțește era un concept mistic nazist, promovat de Partid ca fiind diferit de alte națiuni. Un profesor adventist insista ca școlile adventiste să cultive „spiritul Național-Socialist” între orele de curs, citind știrile, studiind idealurile naziste și intonând cântece naționaliste.

Dr. Zdravko Plantak continuă:

„Odată cu creșterea presiunii pentru un colaboraționism și mai accentuat, adventiști de toate vârstele s-au alăturat organizațiilor naziste precum Tineretul Hitlerist, BDM (Asociația Tinerelor Germane), Grupul Muncii și Crucea Roșie Germană. În toate aceste grupuri se practica îndoctrinarea nazistă și, cu toate că adventiștii știau că un mare procent din Grupul Muncii erau membri ai SS, SD și Stanhelm, cele mai fanatice grupări naziste care îndoctrinau și militarizau tineretul, ei aprobau apartenența la aceste cluburi. Johannes Langholf susținea puternic Grupul Muncii. El scria în *Aller Diener*: „Noi așteptăm ca fiecare membru să urmeze porunca divină ‚ruțați-vă și lucrați.‘ Ar fi absolut împotriva înțelegerii noastre să refuzăm Grupul Muncii.”

Cei care doresc mai multe amănunte pot citi despre modul în care biserica s-a implicat în valul național-socialist care promitea germanilor o împărăție de aur și supremație globală. Cert este că liderii bisericii noastre de atunci au colaborat cu regimul și au încurajat pe membri bisericii să se alătore efortului militar nazist. Atunci părea singurul lucru înțelept. Acum el este o rușine veșnică.

Dar recent s-a întâmplat ceva interesant. Dorind să puncteze aniversarea a 60 de ani de la încheierea războiului, conducătorii bisericii din Germania și Austria au emis o declarație de „regret profund” pentru sprijinul pe care biserica l-a oferit activităților naziste în timpul războiului. Declarația a fost publicată inițial în *AdventEcho* din mai 2005, o revistă de limbă germană, și apoi preluată și de alte publicații ale bisericii. Iată câteva extrase din declarație:

„Regretăm profund faptul că natura și caracterul dictaturii național-socialiste nu au fost înțelese la timp și suficient de clar, iar natura păgână a ideologiei [naziste] nu a fost identificată cu claritate... În unele dintre publicațiile noastre au apărut articole care îl glorificau pe Hitler și susțineau ideologia anti-semită de o manieră incredibilă din perspectiva zilelor noastre... poporul nostru s-a asociat cu fanatismul rasist care a distrus viețile și libertatea a 6 milioane de evrei și minorități din toată Europa... [Biserica] a exclus, izolat și abandonat [pe membrii ei care] erau de origine ebraică, astfel că ei au fost expuși arestului, exilului și morții.”

Ce este aceasta, dacă nu pocăință colectivă? Frații noștri de la conducerea bisericii din Germania și Austria nu sunt vinovați de deciziile greșite ale predecesorilor lor din timpul războiului. De ce vin acum să ceară scuze pentru faptele altora? De ce se pocăiesc de greșelile altora?

Acest exemplu este o dovadă concludentă că pocăința colectivă, vina obștească, sunt realități serioase, care au un rol bine definit în practica denominațională. Atunci când liderii bisericii moștenesc o deviație de la credința bisericii care nu a fost corectată prin regret și pocăință, ei se fac vinovați de acea deviație ca și cei care au generat-o. A durat mult – 60 de ani

- dar biserica a făcut pasul salvator, eliberându-se de vina colectivă ce apăsa pe umerii noștri, ai tuturor, dar mai ales pe cei ai conducătorilor bisericii.

În curând se împlinesc 120 de ani de când biserica a făcut un gest cu mult mai grav decât Uniunea Germană din timpul perioadei interbelice. Domnul Dumnezeu declanșase faza finală de pregătire a poporului Său pentru Marea Strigare. Erau în joc "interese majore," căci lumea avea nevoie urgentă de solia îngerului al treilea acum, când stăpânitorii acestei lumi pregăteau un măcel la scară planetară. Lumină prețioasă se cobora din cer în valuri care luau prin surprindere chiar pe mesagerul oficial al bisericii, care declara că biserica trebuie să recunoască pe Hristos în mesagerii trimiși la ea, A.T.Jones și E.J.Waggoner.

Dar sesiunea a fost preluată de o "furie satanică" și transformată în cel mai crâncen și bizar conflict teologic al tuturor timpurilor. Hristos a fost din nou "răstignit în persoana solilor Săi," iar Duhul Sfânt a fost insultat și obligat să Se retragă. Scopul divin a fost anulat, iar biserica a pornit pe un drum necunoscut în pustie. Mai grav, ea a antrenat lumea în cele mai sângeroase conflicte pe care le-a cunoscut vreodată. Milioane de oameni s-au măcelărit unii pe alții fără niciun rezultat.

În timp ce responsabilii bisericii de astăzi își fac fruntea ca granitul spre a nu fi obligați să-și vadă responsabilitatea colectivă în acest caz, stăpânitorii acestui veac pregătesc măceluri la o scară și mai vastă decât cele din trecut. Iar biserica se va găsi din nou în situația jenantă de a nu reuși să "identifice cu claritate natura păgână" a ideologiei creștine care va arunca lumea în cele mai sângeroase scene pe care le-a cunoscut vreodată.

Nu ar fi potrivit ca gestul conducătorilor noștri din Uniunea Germană să dea de gândit bisericii mondiale acum, când protecția harului stă gata să se retragă de pe planeta aceasta? Omenirea geme sub presiunea violenței și amenințării cu forța, iar poporul nostru pare tot mai atras în jocul acesta politicianist de a salva planeta după alt plan decât cel indicat de profeție.

La Minneapolis L-am răstignit din nou pe Hristos, și de atunci onorăm un hristos al înălțimilor - de toate felurile: academice, politice, sociale, religioase. Iar clipele vremii pocăinței se scurg periculos și tainic, fără să alarmeze pe cei cărora le-a fost acordată înalta cinste de a duce acest popor în mijlocul miracolelor ploii târzii și ale mării strigări.

Deși avertizarea displace profund bisericii, cândva se va vedea corect adevărul pe care acum nu-l percepem, că "Marea strigare a îngerului al treilea a și început în descoperirea neprihănirii lui Hristos, Mântuitorul răscumpărător de păcate. Acesta este începutul luminii îngerului a cărei slavă va umple tot pământul" (RH 1 apr 1890).

Referindu-se la pasul epocal pe care l-au făcut liderii germani, John Graz spunea: "Pentru cei care cred în dragostea lui Dumnezeu pentru fiecare membru al familiei omenești, fără nicio discriminare bazată pe rasă, religie sau sex, această declarație scrisă de o generație care nu are nicio responsabilitate în holocaust sau război, dar își asumă responsabilitatea părinților lor, va sta ca o piatră de hotar și o mare încurajare."

Parafrazându-l pe John Graz, am putea spune că "pentru cei care cred în neprihănirea lui Hristos ca unică soluție pentru ieșirea din impasul nostru laodicean, recunoașterea eșecului denominațional în 1888 și asumarea vinei părinților noștri de o generație care nu a participat la acel eveniment tragic, ar putea rămâne în istoria universului drept cea mai proeminentă piatră de hotar a tuturor timpurilor."